

קופות גמל & קרנות השתלמות

כיום מנוהלים בקופות הגמל וקרנות ההשתלמות כ-440 מיליארד ש"ח אשר מהווים כ-40% מסך כל הנכסים הפנסיוניים (פנסיה, מנהלים, גמל וקרנות השתלמות) של החוסכים במדינת ישראל. רוב רובם של כספים אלו פטורים ממס רווח הון עבור החוסכים ומהווים את החיסכון היעיל ביותר בעבורם. הקופות הן תיקי השקעות לכל דבר ועניין המגלמות יתרונות רבים כגון, פיזור השקעות רחב, עלויות נמוכות, תשואות גבוהות לאורך השנים וכן גם היכולת לקבלת הלוואה כנגד כספי החיסכון בעלויות נמוכות בעוד הכספים ממשיכים להיות מושקעים ולצבור תשואה. ע"פ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משך החיסכון הממוצע בקרן השתלמות עומד על כ-10 שנים, למרות שהכספים נזילים כבר אחרי 6 שנים בלבד, זאת מאחר וציבור המשקיעים מבין את היתרונות בהשקעה לטווח ארוך בכלים שמאפשרים פטור ממס או דחיית מס ופיזור בהשקעות רבות.

קרן השתלמות:

תכנית חיסכון לטווח הקצר-בינוני בה העובד (עמית) והמעסיק מפקידים כספים מדי חודש בהתאם לגובה שכרו של העובד. קרן השתלמות נועדה תחילה לשכירים במקור, במטרה לשמש את העובדים למימון השתלמויות, כגון כנסים מקצועיים ולימודי המשך (בעיקר למורים), וכעבור שנים נפתחה גם עבור עצמאיים.

כיום משמשת על פי רוב כאמור כאפיק חיסכון כללי- אפיק חיסכון אטרקטיבי ביותר והיחיד שלא לטווח ארוך, שנותר פטור ממס - הן על ההפקדות (עצמאי בלבד) והן על הרווחים. הפקדות לקרן השתלמות פטורה ממס הכנסה כאמור, אך בגבולות הפרשה של העובד של עד 2.5% מהמשכורת הקובעת והפרשת המעביד של עד 7.5% (לכל היותר פי שלושה מחלק העובד) מהמשכורת הקובעת, וזאת עד לתקרת **שכר חודשי של 15,712 ש"ח**. (ניתן להפריש לקרן כספים גם מעבר לתקרה, אך עליהם לא יחול הפטור)

עבור עצמאיים, הטבת המס ניתנת להפקדה בסך של עד 7% מההכנסה החייבת ועד תקרה של 263,000 ש"ח בשנה, כלומר, **סכום הפקדה מקסימלי של 18,410 ש"ח בשנה לטובת פטור ממס רווחי הון**. הסכום המוכר כהוצאה לצורכי מס הכנסה יהיה עד 4.5% מההכנסה החייבת, עד 11,835 ש"ח. (תקרת ההפקדה המוטבת משתנה כל שנה בהתאם לקביעת משרד האוצר).

במסגרת תכנית זו, זכאי החוסך למשוך את מלוא כספו, בסכום חד פעמי (פטור ממס כאמור) לאחר 6 שנים או לחלופין להמשיך ולחוסך תוך שמירה על הפטור ממס (ובתנאי שלא ביצע משיכה מאותו חשבון).

קופת גמל:

תחילה, חוק קופות הגמל (2005), מגדיר מוצרי חיסכון פנסיוני כדוגמת- קרן פנסיה וביטוח מנהלים וכן גם קרן השתלמות כסוג של קופת גמל. בסקירה זו נתמקד במוצר שנקרא "קופת גמל לתגמולים" - מוצר פנסיוני כהגדרתו אשר עבר שינויים לאורך השנים. עד שנת 2008, החיסכון בקופות הגמל היה חיסכון הוני, כלומר היה ניתן למשוך את הכספים כתשלום חד פעמי, או אחרי 15 שנים מההפקדה הראשונה למוצר או בגיל פרישה (המוקדם מבניהם).

הרווחים הינם פטורים ממס רווח הון, לעומת חיסכון בכל תכנית אחרת, מה שהפך לחיסכון מאוד אטרקטיבי עד לשנה זו 2008. שהרי מדובר בכספי חיסכון טהור ללא שום מרכיב ביטוחי.

ב-2008, נכנסה רפורמה שהביאה לשינוי מהותי באטרקטיביות המוצר- משיכת הכספים אשר הופקדו לאחר שנה זו, הפכו לכספי קצבה ולא הון, כלומר רק משיכת קצבה חודשית בהתאם למקדם (המספר בו מחלקים את הכסף הנצבר) בקופה המשלמת. (נציין שניתן למשוך את הכספים לפני המועדים הנ"ל, אך עם תשלום מס/ קנס של 35% מהכסף שנצבר)

קופות הגמל מתנהלות על ידי חברות הביטוח ובתי ההשקעות השונים. כאשר ישנה גמישות השקעות בהתאם לצרכי הלקוח, הנחיותיו והתאמות אישיות, כך ניתן לבחור בין מסלולי ההשקעות למיניהם- מהסולידיים ביותר לאגרסיביים ביותר ולשילוב בניהם כמובן.